

STATISTIEKEN

Behorende bij de Namenlijst van Wassenaarse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog¹
(versie 2020)

Namenlijst inclusief Waalsdorpervlakte

De Namenlijst telt 546 namen; daarnaast zijn er 26 niet-geïdentificeerden². Totaal 574 personen, 508 mannen en 66 vrouwen. Op de Waalsdorpervlakte hebben ruim 256 executies van verzetsstrijders en anderen plaatsgevonden. Er zijn 256 lichamen gevonden; 230 daarvan werden geïdentificeerd.

Namenlijst zonder Waalsdorpervlakte

Zonder de gefusilleerden van de Waalsdorpervlakte komt de Namenlijst op 318 namen. Van hen waren 200 inwoner van Wassenaar, 66 vrouwen en 134 mannen.

Binnen de grenzen van de Gemeente Wassenaar

In Wassenaar zijn, afgezien van bovenstaande gefusilleerden van de Waalsdorpervlakte, 164 personen omgekomen, waarvan 49 inwoners.

	Inwoner Wassenaar	Niet-inwoner	Totaal
Militair	1	63	64
Buitenlands militair		22	22
Verzet		6	6
Holocaust	14	2	16
Beschietingen	31	21	52
Incidenten, mijnen, enz.	3	4	7
totaal	49	118	167

De buitenlandse militairen betreft 2 Franse militairen, aangespoeld in zomer 1940, 6 Franse commando's van de actie Wassenaarse Slag (februari 1944), 7 in Wassenaar neergestorte vliegers. Uit de Noordzee spoelden aan 6 geallieerde vliegers en een Britse zeeman.

Buiten de grenzen van de gemeente Wassenaar

150 Inwoners van Wassenaar zijn buiten de gemeente omgekomen³.

¹ Waar het hier gaat om slachtoffers, worden de daders in deze statistieken niet geteld. Dat geldt dus zowel voor de Duitse troepen die ons vanaf 10 mei 1940 overvielen en bezetten, als voor de vreemdelingen die ons land bestuurden en evenmin voor Nederlanders die actief de zijde van de vijand kozen, in gewapende dan wel ongewapende functies.

² Op het monument aan de Schouwweg staat: '27 onbekenden'. Dat zijn die onbekenden, die op dw oorlogsbegraafplaats Lange Duin begraven zijn geweest. Op dit moment liggen er nog 26 lichamen, afkomstig van de Waalsdorpervlakte op Ereveld Loenen in een naamloos graf begraven. (<https://nl.wikipedia.org/wiki/Waalsdorper>). Van de naamlozen van de Waalsdorpervlakte zijn de afgelopen jaren m.b.v. DNA geïdentificeerd: Putter, Molenkamp, van Batum, Janse, Walet en Pachter.

³ Voorburgh is overleden in Nijmegen, was geen inwoner van Wassenaar, maar werd begraven op de oorlogsbegraafplaats in Wassenaar en staat dientengevolge vermeld op het monument aan de Schouwweg.

Stand: 18 december 2019

Holocaust

Als gevolg van de (dreiging van de) holocaust verloren 14 inwoners van Wassenaar het leven in Wassenaar, terwijl na deportatie 82 Joodse inwoners elders werden omgebracht.

Totaal 98 personen.

Militair geweld

Ten gevolge van de strijd, vooral in de meidagen van 1940, sneuvelden 64 Nederlandse militairen in onze gemeente. Daaronder was een inwoner. Ook sneuvelden er 22 geallieerde militairen in ons dorp, of spoelden zij aan⁴. Op andere plaatsen in Nederland of daarbuiten sneuvelden 12 inwoners die in militaire dienst waren, onder hen ook mensen van de koopvaardij.

Verzet

Niet meegerekend de verzetsmensen die werden geëxecuteerd op de Waalsdorpervlakte, kwamen 36 inwoners om als gevolg van hun verzetsactiviteiten. Vier van hen verdronken als Engelandvaarder op de Noordzee. Uit andere gemeenten vonden 6 verzetsstrijders in Wassenaar buiten de Waalsdorpervlakte een gewelddadige dood.

Concentratiekampen en dwangarbeid

In de concentratiekampen en werkkampen kwamen zowel personen terecht die verzet hadden gepleegd, of die zich in de ogen van de bezetter ongepast hadden gedragen en daarvoor gestraft werden, als ook de opgepakte mannen en jongens die gedwongen in Duitsland tewerkgesteld werden. Meestal zijn de doodsoorzaken niet goed vast te stellen: uithongering, slavenarbeid, bombardement, enz. 12 Inwoners verloren op die plaatsen het leven.

Beschietingen en bombardementen

Als gevolg van diverse oorlogshandelingen, waarbij vooral de meidagen van 1940 en de geallieerde acties aan het einde van de oorlog ter bestrijding van de V-1's en V-2's in het oog springen, verloren 52 personen het leven waaronder 31 inwoners van Wassenaar. Op andere plaatsen in Nederland kwamen bij beschietingen of bombardementen 9 inwoners om.

Als gevolg van willekeurig schieten door Duitse militairen en door het trappen op mijnen verloren 7 personen het leven, waaronder drie inwoners van Wassenaar.

De mutaties

Op de voorlopige Namenlijst, stand 30 maart 2015, die in het voorjaar van 2015 werd gepubliceerd, stonden 479 namen en 27 onbekenden. Bij elkaar 506 personen. De lijst van mei 2016 omvatte 533 namen en 21 onbekenden.

In reactie op de publicatie van de voorlopige Namenlijst werden door zestien burgers namen genoemd en voorgedragen voor plaatsing op de lijst. Daarvan betrof het in zeven gevallen namen die reeds op de voorlopige Namenlijst stonden; negen nieuwe namen konden worden toegevoegd. Sommige namen konden niet worden toegevoegd, aangezien het niet inwoners van Wassenaar betrof of omdat de gegevens nog onvoldoende gedetailleerd waren. Eén naam kon van de lijst worden afgevoerd: de betrokken inwoner bleek de Duitse overval en daaropvolgende deportatie overleefd te hebben.

---

⁴ Er zijn gedurende vijf oorlogsjaren naast de aangespoelde en geïdentificeerde geallieerde militairen nog talloze onbekende doden aangespoeld, die naamloos zijn begraven.

Stand: 18 december 2019

Aanvullend onderzoek in het Gemeentearchief leverde nog een groot aantal namen op van inwoners van Wassenaar die buiten de gemeente waren overleden. Uit die groep konden 40 namen aan de lijst worden toegevoegd. In 2019 zijn als resultaat van aanvullend onderzoek nog namen toegevoegd.